

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-1491/14-H

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola a mateřská škola Častolovice
Sídlo	Komenského 209, 517 50 Častolovice
E-mail právnické osoby	skola@zs-castolovice.cz
IČ	70 188 874
Identifikátor	600 097 439
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Bc. Alenou Bačíkovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Městys Častolovice, Masarykova 10 517 50 Častolovice
Místo inspekční činnosti	Komenského 209, Školská 380, 517 50 Častolovice
Termín inspekční činnosti	26. – 28. leden 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti dne 26. ledna 2015.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Častolovice (dále škola) vykonává činnost **mateřské školy** (dále MŠ), **základní školy** (dále ZŠ), **školní družiny** (dále ŠD) a **školní jídelny** (dále ŠJ). Žáci se vzdělávají na obou stupních ZŠ v 11 třídách. Předškolní vzdělávání je organizováno ve třech věkově odlišných třídách s celodenním provozem od 7:00 do 16:00 hodin. K docházce do MŠ jsou přihlášeny děti ve věku od tří do šesti let. V posledním roce před zahájením povinné školní docházky je v tomto školním roce 27 dětí, pěti z nich byla docházka do ZŠ o jeden rok odložena. V době inspekce navštěvovalo MŠ 81 dětí (nejvyšší povolený počet 81 dětí), ZŠ 260 žáků (nejvyšší povolený počet 330 žáků), ŠD 81 žáků (nejvyšší povolený počet 85 žáků). Stravování je ve škole zabezpečeno v ŠJ s celkovou kapacitou 384 stravovaných osob. Ve školním roce 2014/2015 se v ZŠ vzdělávají dva cizinci. Školní areál je tvořen třemi vzájemně propojenými pavilony. ZŠ a MŠ navštěvují děti a žáci z Častolovic, někteří dojíždějí z blízkého okolí. Škola v posledních letech zaznamenala mírný nárůst počtu dětí a žáků. Veřejnost má možnost získat základní informace o ZŠ a MŠ prostřednictvím webových stránek na adrese www.zs-castolovice.cz

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV) je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Není specificky zaměřen, důraz je kladen na celkový rozvoj osobnosti žáků, což je vyjádřeno motivačním názvem Ruce slouží k práci - hlava k přemýšlení. Disponibilní hodiny jsou na obou stupních školy využity převážně na výuku ve vzdělávacích oblastech Jazyk a jazyková komunikace a Matematika a její aplikace. Jako druhý cizí jazyk si mohou žáci 2. stupně volit německý nebo ruský jazyk. ŠVP ZV byl aktualizován, ředitelka školy vydala k 1. 9. 2013 jeho novou verzi. Na provedení úprav se podíleli všichni pedagogové, práci řídily koordinátorky ŠVP. Ředitelka školy též vydala **Školní vzdělávací program pro školní družinu** (dále ŠVP ŠD), který při jeho kontrole nebyl v souladu s příslušným ustanovením školského zákona. V průběhu inspekční činnosti vedoucí vychovatelka ŠD dokument přepracovala. Kompletní verze obou dokumentů jsou v ZŠ k dispozici. MŠ realizuje vzdělávací nabídku podle inovovaného **Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání** (dále ŠVP PV) s motivačním názvem Lásky k člověku vychází z lásky k přírodě. Zástupkyně ředitelky školy doplnila v průběhu inspekce podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), kvalitní dokument je po úpravě v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Učitelky v MŠ se příkladným způsobem zaměřují na rozvoj estetické výchovy dětí (kroužek hry na zobcovou flétnu a sborový zpěv). Nejstarší děti se účastní plaveckého a nově také lyžařského výcviku.

Ředitelka školy byla jmenována do funkce na základě konkurzního řízení na šestileté funkční období s platností od 1. srpna 2012. V roce 2013 absolvovala kvalifikační studium pro ředitele škol a školských zařízení.

Organizační řád školy nekoresponduje s pracovními náplněmi pověřených pedagogů. Ředitelka školy delegovala řídicí a kontrolní kompetence na své dvě zástupkyně (statutární zástupkyně ředitelky školy, zástupkyně pro předškolní vzdělávání). Dalšími vedoucími pracovníky jsou hospodářka školy a vedoucí ŠJ. Dvě učitelky byly pověřeny vedením a kontrolou metodických sdružení a předmětových komisí. V organizačním schématu platném od 1. ledna 2013 nejsou funkce a následné kompetence zástupkyň ředitele školy a pověřených učitelek jasně definovány, jejich povinnosti a odpovědnost nejsou stanoveny ani v jejich pracovních náplních. Kontrolní činnost na ZŠ je v důsledku nejasného

a neadresného pověření vykonávána náhodně a nedůsledně (kontrola třídních knih a žákovských knížek, kontrola počtu odučených hodin a učiva dle ŠVP).

Organizace a zajištění standardních činností školy probíhá obvyklým způsobem. Ředitelka školy svolává dle potřeby porady širšího vedení školy, na nichž se členové vzájemně informují a domlouvají konkrétní postupy. Jednání pedagogické rady jsou plánovaná, ze zápisů vyplývá, že jsou projednávány podstatné záležitosti a dokumenty školy. Kromě pedagogické rady vedení školy svolává i provozní porady. Ve výchovně vzdělávacích záležitostech spolupracuje s vedoucími metodických orgánů. Metodická sdružení a předmětové komise pracují podle plánů, členové řeší zásadní pedagogické i provozní záležitosti.

Komunikace v rámci školy probíhá elektronicky i formou zveřejnění písemností ve sborovně. Každý pedagog ZŠ má buď pracovní, nebo soukromou elektronickou adresu, kterou zpravidla efektivně využívá. Běžné jsou i další způsoby přenosu informací, zejména telefon a osobní komunikace. Informační systém je funkční.

Dlouhodobé koncepční plány rozvoje ZŠ ředitelka školy nezpracovala. Předložený dokument s názvem Koncepce školy je bilančním materiálem, který hodnotí vývoj školy do roku 2014. Cíle a úkoly na školní rok 2014/2015 jsou stanoveny v plánu práce a pravidelně rozpracovávány do aktuálních měsíčních plánů.

Hospitační činnost provádí ředitelka školy a její zástupkyně dle stanovených priorit. Hospitují a kontrolují dokumentaci především ve třídách, kde se objevují vzdělávací nebo výchovné problémy. Závěry z hospitací s jednotlivými pedagogy jsou projednávány a zakládány, jejich vypovídací hodnota není dostatečná s ohledem na chybějící zdůvodněné hodnocení a doporučení. Ředitelka školy a její zástupkyně provedly v rámci inspekční činnosti hospitace s následným rozbořením hodiny. Pohospitační rozhovory s vyučujícími byly vedeny spíše motivačně, postrádána byla konstruktivní a didaktická kvalita dialogu a doporučení pro další práci pedagoga v zájmu jeho profesního růstu.

Povinná dokumentace ZŠ (školní řád, školní matrika, doklady o přijímání žáků, vzdělávací programy, třídní knihy a rozvrhy vyučovacích hodin, personální dokumentace) je vedena v souladu s právní normou. Výroční zprávy o činnosti školy v posledních třech letech obsahují řadu nepřesných údajů, některé údaje v materiálech chybí.

Strategie řízení MŠ navazuje na koncepční záměry MŠ, které byly zpracovány na období 2012 - 2016. Zástupkyně ředitelky školy kvalitně zpracovala vlastní hodnocení školy, které věcně posuzuje všechny oblasti. Stanovené cíle kontrolní činnosti směřují ke zvyšování kvality předškolního vzdělávání.

Zástupkyně ředitelky školy vede veškerou **dokumentaci MŠ** na požadované úrovni. Formální nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce. Ve školním řádu MŠ byly upraveny povinnosti dětí a doplněny podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů mezi zákonnými zástupci a pedagogickými pracovníky. Učitelky doplnily údaje ve školní matrice o adresu pro doručování písemností zákonným zástupcům.

Pro zajištění kvalitních podmínek k předškolnímu vzdělávání zástupkyně ředitelky školy vytvořila **organizační strukturu**. Rozvrh přímé pedagogické činnosti stanovila tak, aby v době, kdy je v MŠ nejvíce dětí vyučovaly v každé třídě dvě učitelky.

Zástupkyně ředitelky školy pro MŠ **předává informace** na pracovišti prostřednictvím každodenního kontaktu. Svolává rovněž provozní a pedagogické porady, jejichž časové rozvržení a program plánuje. Zápis z porad mají náležitou vypovídací hodnotu.

Pravidla **organizace vzdělávání ZŠ** jsou stanovena ve školním a vnitřním řádu. Oba dokumenty obsahují náležitosti dle školského zákona. Dohled nad žáky v průběhu celého dne zajišťují pedagogičtí pracovníci dle stanoveného rozvrhu. Kontrolou bylo zjištěno, že žáci třídy 8. B mají pravidelně jednou za čtrnáct dní v době přestávky mezi dopoledním a odpoledním vyučováním třídnickou hodinu. Tím dochází k porušení § 1 odst. 5 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky.

Organizace vzdělávání v MŠ je promyšlená, poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Učitelky v MŠ vedou děti systematicky k péči o zdraví. Nejstarším dětem s kratší potřebou odpočinku vhodně nabízí náhradní relaxační program. Mladší děti pobývají na lehátku po celou dobu odpočinku. Uspořádání činností v průběhu dne je většinou účelné, psychohygienické zásady jsou dodržovány.

Spolupráce s partnery přispívá k obohacení činnosti školy i k plnění jejího základního poslání, vychovávat a vzdělávat děti a žáky. Pedagogové spolupracují se zákonnými zástupci nezletilých dětí a žáků. Informace o prospěchu a chování žáků v ZŠ jsou sdělovány prostřednictvím žákovských knížek a osobních setkání (pravidelně každé čtvrtletí jsou pořádány třídní schůzky). Učitelky v MŠ zvou rodiče na informační schůzky, besídky a vystoupení dětí. Škola pořádá dny otevřených dveří, během nichž mohou být rodiče přítomni ve výuce v ZŠ.

K 31. 12. 2014 skončilo volební období školské rady. Do doby inspekční činnosti neproběhly nové volby do tohoto orgánu. Od 1. 1. 2015 do termínu inspekce tak v ZŠ školská rada nebyla ustavena. Zřizovatel vydal nový volební řád a inicioval organizování voleb do školské rady. Ředitelka školy pozitivně hodnotí spolupráci se sdružením rodičů a přátel školy, které se aktivně podílí na organizování mimoškolní činnosti a aktivity školy finančně podporuje. Významná jsou partnerství školy s řadou dalších organizací, které pro žáky pořádají besedy nebo umožňují exkurze do svých institucí. V případě potřeby škola využívá služeb školských poradenských zařízení.

Pedagogický sbor školy tvoří 29 pedagogických pracovníků. V ZŠ se na výuce podílí 18 učitelů, všichni kromě jedné vyučující splňují odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost. Nekvalifikovaná učitelka v současné době studuje a potřebné vzdělání si doplňuje. V MŠ působí sedm učitelek a jedna asistentka pedagoga, zájmové vzdělávání v ŠD zajišťují tři vychovatelky. Všechny splňují odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost. V letošním školním roce pracují v ZŠ tři začínající učitelky. Každá z nich má přidělenou uvádějící učitelku, která ji metodicky a odborně vede. Pedagogický sbor není stabilizovaný. V průběhu minulého a na začátku letošního školního roku ukončily pracovní poměr tři učitelky v ZŠ.

Škola má dostatek **finančních prostředků** k naplňování ŠVP. V uplynulém období hospodařila s finančními prostředky z více zdrojů. Dotace ze státního rozpočtu použila na úhradu mzdových výdajů, zákonných odvodů, nákup učebnic, učebních pomůcek a na náhradu platů za první dny dočasné pracovní neschopnosti. Zřizovatel poskytoval příspěvky na zajištění provozu školy a finančně zajistil realizaci investičních akcí (zateplení školních pavilonů, výměnu oken a dveří). Příjmem z hlavní činnosti školy byly tržby za stravné, úplata za předškolní vzdělávání a poplatek za pobyt žáků v ŠD. Zřizovatel povolil škole vykonávat doplňkovou činnost, zisk z ní byl využíván ve prospěch hlavní činnosti. Škola se zapojila do projektu EU – peníze školám. Z přidělených dotací byly nakoupeny interaktivní tabule s příslušenstvím, uhrazeny mzdové výdaje pro pedagogické pracovníky, kteří zpracovali digitální učební materiály, zajištěna individualizace výuky anglického jazyka a zaplacený akce DVPP. Od právnických osob škola obdržela finanční dary určené na

podporu technických dovedností žáků, dopravní výchovu, opravu chodníku v okolí mateřské školy a na zkvalitnění výuky a vzdělávání.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) organizuje ředitelka školy podle zpracovaného plánu. V letošním školním roce je DVPP zaměřeno v ZŠ na studium ke splnění kvalifikačních předpokladů a na prohloubení odborné kvalifikace a v MŠ na metody a formy předškolního vzdělávání. Vzdělávací akce, kterých se pedagogičtí pracovníci v uplynulém školním roce zúčastnili, byly zaměřené na využití ICT ve výuce, změny ve školské legislativě, výuku českého jazyka a cizích jazyků. Při výběru vzdělávacích akcí přihlíží ředitelka školy k zájmům pedagogických pracovníků, potřebám a finančním možnostem školy.

Škola informuje o své **vzdělávací nabídce** způsobem dostupným všem zájemcům. Ředitelka školy přijímá děti k předškolnímu vzdělávání a žáky k základnímu vzdělávání v souladu s právními předpisy. Pro školní rok 2014/2015 přijala do 1. ročníku 27 dětí, u čtyř rozhodla o odkladu povinné školní docházky o jeden rok a do MŠ nepřijala z kapacitních důvodů 12 dětí. Výsledky přijímacího řízení jsou zveřejňovány. Škola organizuje pro děti z MŠ a jejich zákonné zástupce setkání, během nichž se děti seznamují s novým prostředím a učitelkami ZŠ.

Prevence výskytu **sociálně patologických jevů** ve škole je funkční. Řešením této problematiky je pověřena vyučující, která se této činnosti věnuje prvním rokem. Svoji práci plánuje, dle potřeby spolupracuje s výchovnými poradkyněmi, pedagogy, odborníky a zákonnými zástupci žáků. Metodická prevence sděluje informace o řešených problémech při jednáních pedagogické rady, vyhodnocení situací je uvedeno ve výroční zprávě o činnosti školy. Dále se metodická prevence angažuje při plánování a koordinaci školních i mimoškolních aktivit pro žáky, které jsou uvedené v dokumentu minimální preventivní program.

Problematiku **výchovného poradenství** zajišťují dvě vyučující. Učitelka 1. stupně vede dokumentaci všech žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) a zajišťuje organizaci vzdělávání těchto žáků, kteří jsou integrováni do tříd. Podílí se na tvorbě individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP) a koordinuje práci dyslektických asistentek, které s těmito žáky pracují. V době inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 47 žáků se SVP, téměř všichni mají vypracovaný IVP. Ve třech třídách došlo k překročení povoleného počtu integrovaných žáků. Učitelé ve výuce tyto žáky zohledňují. Spolupráce školy s pedagogicko-psychologickou poradnou je na dobré úrovni, dvakrát ročně dochází ke kontrole plnění IVP. Ke dni inspekce bylo vykazováno jedno dítě se zdravotním postižením.

Problematikou **karierního poradenství** se zabývá zástupkyně ředitelky školy. V průběhu roku pracuje podle plánu výchovného poradenství. Aktuální problematika je řešena ve spolupráci se zainteresovanými osobami, z jednání jsou pořizovány vypovídající zápisy. Výchovná poradkyně informuje žáky 8. a 9. ročníku o možnosti dalšího vzdělávání, organizuje besedy, návštěvu úřadu práce a exkurze do podniků v regionu. Dostatečné množství informací a studijních materiálů je žákům a jejich zákonným zástupcům k dispozici na webových stránkách školy. Výchovná poradkyně poskytuje poradenskou pomoc při administrativě spojené s vyplňováním přihlášek k dalšímu studiu žáků.

Materiální podmínky školy jsou vyhovující. Vybavení učebními pomůckami je na standardní úrovni a umožňuje bez omezení plnit všechny ŠVP. V budově ZŠ se nachází dvanáct kmenových a sedm odborných učeben (učebna fyziky, chemie, informatiky, dopravní výchovy, cvičná kuchyňka, dílna a učebna keramiky). K zájmovému vzdělávání jsou k dispozici dvě prostorné herny ŠD. Interaktivními tabulemi a dataprojektory jsou opatřeny všechny kmenové učebny na 1. stupni, jedna učebna na 2. stupni a učebna

informatiky. Pro studium mohou žáci i pedagogové využít nově vybudovanou školní knihovnu. Prostorné třídy MŠ v samostatném pavilónu jsou účelně vybaveny četnými herními koutky pro námětové hry, učebními pomůckami, vhodnými hračkami a mnoha materiály pro rozvíjení praktických dovedností a estetické výchovy. K vybavení MŠ rovněž patří sportovní nářadí a náčiní, funkční audiovizuální technika, počítače a dvě interaktivní tabule. Pro pobyt dětí venku slouží velká školní zahrada. Ta ale neodpovídá potřebám školy z důvodu nedostatku herních prvků pro rozvoj pohybových dovedností dětí. MŠ využívá k pobytu dětí venku i nedaleké veřejné hřiště. Velmi dobré podmínky má škola pro výuku dopravní výchovy. Součástí školního areálu je dopravní hřiště, které slouží nejen k přípravě žáků na soutěže, ale je také účelně využíváno k prevenci bezpečnostních rizik na veřejných komunikacích. Pohybové aktivity žáků škola realizuje v nedaleké sokolovně, která je majetkem zřizovatele. Do všech školních pavilónů je umožněn bezbariérový přístup imobilním osobám.

Zajištění **bezpečnosti a ochrany zdraví** (dále BOZ) je na požadované úrovni. Jsou prováděny pravidelné odborné technické prohlídky. Podle finančních možností školy jsou zjištěné závady a nedostatky odstraňovány. Všichni zaměstnanci školy jsou pravidelně proškolení o předpisech BOZ, podílejí se na minimalizaci rizik. Kniha úrazů je vedena od školního roku 2013/2014, záznamy obsahují všechny předepsané náležitosti. V tomto školním roce je zapsáno do data inspekce 13 školních úrazů. K většině z nich dochází při výuce tělesné výchovy. Evidované úrazy jsou průběžně registrovány a odškodňovány. Bezpečnost a ochrana žáků v průběhu vzdělávání je zajištěna. Žáci jsou prokazatelně seznámeni se školním řádem vždy v úvodu školního roku (zápis v třídní knize). Poučení o jejich bezpečném chování probíhá také vždy v první hodině předmětů s možným rizikem úrazu. V odborných učebnách jsou vyvěšeny příslušné provozní řády. Při inspekční prohlídce školy nebyly zjištěny nedostatky ohrožující bezpečnost a zdraví dětí a žáků.

Stravovací služby pro děti, žáky a zaměstnance školy jsou zabezpečeny v ŠJ. V souladu se zřizovací listinou poskytuje škola v doplňkové činnosti prodej jídel cizím strávníkům. Žáci mají možnost výběru ze dvou připravovaných hlavních jídel, děti v MŠ odebírají jedno hlavní a dvě doplňková jídla denně. Školní stravování se v kontrolovaném období (září až prosinec 2014) řídilo výživovými normami, všechny sledované skupiny potravin byly plněny v požadované výši. Podmínky pro poskytování školního stravování byly uvedeny ve vnitřním řádu školní jídelny. BOZ dětí a žáků v průběhu stravování zajišťují pedagogičtí pracovníci dle stanoveného rozvrhu.

Žáci a děti jsou vzdělávání podle platných ŠVP, které jsou dle potřeby aktualizovány.

Systém řízení ZŠ není dostatečně efektivní především v oblasti kontroly plnění výchovně-vzdělávacích cílů a koncepčního rozvoje školy. Řízení MŠ je hodnoceno jako standardní.

Organizace vzdělávání je standardní, odpovídá materiálním a personálním podmínkám školy.

Škola využívá spolupráce s partnerskými organizacemi k rozvoji svých výchovných a vzdělávacích činností na standardní úrovni.

Do školy jsou přijímáni všichni zájemci o vzdělávání. Dokumentace žáků se ŠVP je vedena v rozsahu požadovaném příslušnými právními předpisy. Oblast výchovného poradenství a minimální prevence je velice dobře zajištěna a je funkční.

Personální podmínky jsou na standardní úrovni, pedagogický sbor je však dlouhodobě nestabilizovaný.

Škola zajišťuje obnovu a rozvoj materiálně technických podmínek a snaží se zajistit bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj dětí a žáků při činnostech, které sama pořádá. Bezpečnostní rizika nebyla při inspekční činnosti zjištěna.

Škola použila finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu v souladu s účelem, na který byly přiděleny.

Škola poskytuje stravovací služby na standardní úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Účinná motivace, podnětné prostředí, příjemné klima a partnerský přístup všech učitelů a asistentky pedagoga k dětem pozitivně ovlivňovaly v době inspekční činnosti **kvalitu předškolního vzdělávání**. Každodenní program zahrnoval v dostatečné míře činnosti zaměřené na rozvoj sebeobslužných dovedností dětí. Dostatečný rozsah spontánních činností jim umožňoval rozvinout dětskou hru na základě vlastního zájmu a volby. Mladší děti si v námětových hrách a didakticky zaměřených činnostech zábavným způsobem rozvíjely paměť, pozornost a představivost, upevňovaly již dříve získané poznatky a starší děti zkoušely řešit problémové situace. Učitelky u nich vytvářely základy pro práci s informační technikou, děti pracovaly na počítači i s interaktivními tabulemi. V průběhu vzdělávání učitelky kladly důraz na integrované učení a respektování vývojových a intelektových potřeb jednotlivých dětí. Nabízené činnosti byly přiměřeně náročné, děti měly dostatek příležitostí k poznávacím činnostem založených na vlastních zkušenostech. Účinná průběžná motivace podporovala jejich aktivitu. Řízené činnosti kvalitně rozvíjely zejména matematickou, čtenářskou a sociální gramotnost. Při výtvarných činnostech děti prokázaly schopnost vyjádřit svoje představy, v jednání a rozhodování byly samostatné. Děti v posledním roce před zahájením školní docházky vzájemně spolupracovaly a zvládaly při herních činnostech i různé role, dostávaly vhodně příležitost i k sebehodnocení.

Výchovně vzdělávací proces na 1. stupni ZŠ byl sledován ve všech ročnících. Výuka byla realizována ve shodě s příslušným učebním plánem a tematickými plány pedagogů, které jsou vypracované v souladu s učebnicemi, nikoli s ohledem na témata uvedená v ŠVP ZV. Učitelky většinou žáky seznamovaly se vzdělávacími cíli, ale v některých hodinách chyběla motivace žáků, shrnutí učiva a závěrečné hodnocení případně sebehodnocení žáků. Realizována byla především frontální výuka, samostatná a skupinová práce. Žáci si rozvíjeli kompetence k učení, pracovní a sociální. Při výuce bylo tolerováno jejich osobní tempo, rychlejší žáci dostávali práci navíc. Diferenciace výuky s ohledem na jejich vědomosti nebyla zařazena. Pro zpestření učení byli žáci zapojováni do her, recitace, zadávány byly problémové úlohy a poskytován prostor pro mluvní cvičení. Rovněž mezipředmětové vztahy probíhaly vhodně a nenásilnou formou. K žákům se SVP učitelky přistupovaly individuálně. Dostatečný prostor byl ve sledované výuce věnován práci s textem, vysvětlování významu slov a řízenému rozhovoru. Žáci vyhledávali informace a měli možnost prezentace své práce. Zřejmá byla návaznost na poznatky z domácí přípravy. Sledována byla též úroveň rozvoje matematické gramotnosti žáků. Vyučující je vedli k vyjadřování dle správné terminologie, vyžadovali přesnost, učili je samostatnosti a odpovědnosti za svoji práci. V předmětech s přírodovědným zaměřením se žáci učili orientovat v systému, přírodních zákonitostech a realizovali praktické činnosti. Postupně se seznamovali s novými pojmy, využívali vlastních poznatků a byli vedeni ke zdravému životnímu stylu.

Žáci byli za práci průběžně hodnoceni dílčími odměnami, pochvalou i známkami. Jejich frekvence v žákovských knížkách byla dostačující, klasifikace předmětů s výchovným

zaměřením byla v některých třídách souhrnná za určité období. Žáci měli k dispozici dostatek učebních materiálů a pomůcek, některé učebnice byly zastaralé. Interaktivní tabule byly využity k prezentaci obrazového materiálu a doplňování údajů, její efektivní využití bylo aplikováno pouze ve výuce pracovních činností. Pracovní atmosféra při výuce byla příznivá, většina žáků s učitelkami aktivně spolupracovala.

V oblasti hodnocení **přírodovědných předmětů na 2. stupni ZŠ** byly hospitovány hodiny matematiky, fyziky, přírodopisu a zeměpisu. Výuka byla organizována v souladu s příslušnými učebními plány, se stanovenými týdenními hodinovými dotacemi a rozvrhem hodin. Hospitované hodiny měly průměrnou kvalitu. V úvodu vyučujících hodin většinou chyběla vstupní motivace s vymezením výchovně vzdělávacího cíle. Ve většině sledovaných hodin přebírali aktivitu učitelé, kteří zařazovali především klasické metody a formy práce a snažili se žáky vést k aktivním činnostem a spolupráci. Nevhodně zařazené didaktické postupy vedly v několika sledovaných hodinách k značné nekázní žáků a jejich nezájmu o výuku. Většina hospitovaných hodin byla vedena frontálně, často žáci pracovali samostatně. Skupinová práce byla zařazena jen výjimečně. Aktivita žáků při plnění úkolů měla rozdílnou úroveň. Žáci s rychlejším pracovním tempem v matematice dostávali úkoly nad rámec plánované výuky. Individuální přístup k žákům se SVP byl zaznamenán jen ojediněle. Vyučující hodnotili znalosti a dovednosti žáků slovně, zřídka byla použita klasifikace. Nároky na žáky byly přiměřené. Didaktické techniky bylo využito pouze pro prezentační formu výuky. Znalosti a dovednosti žáků byly na průměrné úrovni. V závěru vyučovacích hodin většinou nebyl vytvořen prostor pro závěrečné hodnocení ani sebehodnocení žáků.

Podpora **jazykového vzdělávání** je ze strany školy cílená. Dotace hodin pro výuku českého jazyka byla v ŠVP ZV posílena z disponibilních hodin. Výuka anglického jazyka s tříhodinovou týdenní dotací se realizuje od 3. do 9. ročníku. Druhý cizí jazyk (německý, ruský) probíhá v 7. až 9. ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací. Žáci pracují v obou jazycích s moderními učebnicemi, k dispozici mají cizojazyčné slovníky. Výuku předmětu anglický jazyk na 2. stupni ZŠ zajišťují dvě učitelky, německý jazyk a ruský jazyk jedna učitelka. Předmětová komise cizích jazyků se schází pravidelně a organizuje pro žáky motivační aktivity, např. soutěže a zájezdy do ciziny.

Ve sledovaných hodinách jazykového vzdělávání převažovala frontální výuka s nácvikem receptivních a produktivních řečových dovedností. Byly procvičovány gramatické jevy, zařazována stylistická cvičení z učebnic či pracovních sešitů a audionahrávky. Ve výuce anglického jazyka převažovala přímá metoda, v německém jazyce gramaticko-překladová. Metody práce nepodporovaly rozvoj mluvního projevu žáků a jejich vzájemnou interakci. Výuka nebyla dostatečně podpořena využitím didaktických pomůcek a dalšími materiálními zdroji (ICT, cizojazyčné časopisy, literatura). Průběžné hodnocení žáků učiteli mělo motivační funkci. Ojediněle bylo uplatňováno vzájemné hodnocení žáků, sebehodnocení vůbec. Náročnost zadávaných úkolů málokdy respektovala různou úroveň vědomostí a dovedností jednotlivců, diferenciací spočívala zpravidla pouze v zohledňující klasifikaci.

Průběh vzdělávání v MŠ je na standardní úrovni.

Výchovně vzdělávací proces na 1. stupni je na standardní úrovni.

Sledovaná výuka na 2. stupni měla standardní úroveň. Rezervy byly zaznamenány v motivaci žáků a ve struktuře některých vyučovaných hodin.

Podmínky, průběh a výsledky vzdělávání ve vzdělávacím oboru Cizí jazyk a Další cizí jazyk dosahují požadované úrovně.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Učitelky v MŠ pravidelně sledují rozvoj a osobní vzdělávací pokroky u každého dítěte. Jejich hodnocení je funkční. Pravidelně doplňují diagnostické záznamy, se kterými dále pracují při individuální péči. Pro děti s odkladem školní docházky a se SVP zpracovávají v kooperaci se školskými poradenskými zařízeními IVP. Jsou v kontaktu s pedagogy ZŠ a pravidelně zjišťují a vyhodnocují adaptabilitu a připravenost dětí k výuce v 1. třídách.

ZŠ sleduje individuální i skupinové výsledky vzdělávání žáků a úroveň jejich chování. Zjištění jsou vyhodnocována při jednáních pedagogické rady. Pravidla pro toto hodnocení jsou součástí ŠVP ZV a školního řádu. Podrobně jsou v tomto dokumentu stanoveny i zásady a způsoby získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci. Učitelé hodnotí a klasifikují žáky, sledují jejich výkony a připravenost na vyučování, zařazují různé druhy zkoušení, testy a kontrolní práce. Kontrolou vzorku žákovských knížek bylo zjištěno, že uvedená klasifikace nebyla vždy v souladu s pravidly stanovenými ve školním řádu. Hodnocení prospěchu a chování žáků uvádí ředitelka školy ve výročních zprávách. Zákonní zástupci jsou o výsledcích vzdělávání svých žáků informováni prostřednictvím žákovských knížek, na pravidelných třídních schůzkách a na předem domluvených konzultacích s jednotlivými pedagogy. Velmi detailně se škola zabývá statistikou úspěšnosti při přijímacím řízení žáků na střední školy. Z výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 2013/2014 vyplývá, že na jeho konci z celkového počtu 255 žáků jich prospělo s vyznamenáním 166 (tj. 65%), 87 prospělo (34,1%) a dva žáci neprospěli. Třetím stupněm z chování byl klasifikován jeden žák. Kázeňská opatření byla využita v souladu s kritérii hodnocení. K porovnání výsledků vzdělávání žáků škola využívá údaje získávané z externích i interních zdrojů (srovnávací testování žáků, jejich výsledky v různých olympiádách a soutěžích a výsledky přijímacích zkoušek na střední školy). Žáci školy se pravidelně zúčastňují vědomostních olympiád i sportovních soutěží. Největších úspěchů v uplynulém školním roce dosáhli jednotlivci v okresních kolech Pythagoriády, Matematického klokanu, Bobřika informatiky, recitačních soutěží a olympiádách v anglickém jazyku a zeměpisu. Medailová umístění získala školní družstva i v kolektivních sportech na úrovni okresu (atletika, kopaná a odznak všestrannosti olympijských vítězů).

Učitelky v MŠ sledují a hodnotí celkovou úspěšnost dětí na standardní úrovni

ZŠ pravidelně provádí analýzu výsledků vzdělávání žáků. Využívá převážně vnitřní evaluační nástroje a postupy, ale i komerční testování. Výsledky jsou zveřejňovány v dokumentech školy.

Závěry

Silné stránky

Učitelky v MŠ realizují v praxi kvalitně zpracovaný ŠVP PV.

V ZŠ je velmi dobře nastaven systém práce s žáky se SVP.

Zásadní a na místě neodstranitelné nedostatky

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2013/2014 obsahovala neúplné a nepravdivé údaje o výsledcích vzdělávání žáků podle cílů stanovených vzdělávacími programy a zcela chyběly údaje o výsledcích inspekční činnosti provedené Českou školní inspekcí (porušení § 7, odst. 1, písm. e a i, vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv, ve znění pozdějších předpisů).

Žáci třídy 8. B mají pravidelně jednou za čtrnáct dní v době přestávky mezi dopoledním a odpoledním vyučováním třídnickou hodinu. Tím dochází k porušení § 1 odst. 5 vyhlášky 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, kde je stanovena délka přestávky mezi dopoledním a odpoledním vyučováním nejméně 50 minut.

Slabé stránky

Vedení školy má nedostatky v oblasti organizace řízení pedagogického procesu a v kontrolní činnosti na ZŠ. Strategické dokumenty školy (organizační řád, výroční zprávy) neobsahovaly relevantní a povinné údaje.

Klasifikace v žákovských knížkách žáků není vždy v souladu s pravidly hodnocení výsledků vzdělávání žáků stanovených ve školním řádu.

Návrhy na zlepšení stavu školy

ČŠI doporučuje odstranit dílčí rizika v organizaci dne v MŠ změnou režimu dne (zajistit dostatečný pitný režim, respektovat individuální potřebu spánku a odpočinku ve všech třídách MŠ).

V ZŠ by se ředitelka školy se svoji zástupkyní měly v rámci kontrolní a hospitační činnosti zaměřit na dokumentaci vedenou třídními učiteli, na efektivní využívání práce s interaktivními tabulemi, na dodržování délky přestávek k relaxaci žáků danou právním předpisem a v závislosti na finančních možnostech postupně nahradit zastaralé učebnice novými.

Žáci by měli být hodnoceni v souladu s pravidly hodnocení stanovenými ve školním řádu.

Zhodnocení vývoje školy ve sledovaných oblastech od data poslední inspekční činnosti

Od uplynulé inspekční činnosti v roce 2013 došlo ve škole ke zkvalitnění materiálně-technického vybavení, zlepšily se podmínky pro rozvoj informační gramotnosti dětí i žáků, byly zatepleny jednotlivé pavilóny školy, vyměněna okna a dveře a byla provedena regulace kotelny. V učitelském sboru ZŠ došlo k výrazné obměně pedagogů.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina Základní školy a mateřské školy Častolovice, čj. 15/2012/ZM, vydaná městysem Častolovice s účinností od 29. listopadu 2012
2. Rozhodnutí MŠMT, čj. 36383/2012-62, o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení Základní školy a mateřské školy Častolovice s účinností od 15. 9. 2012, ze dne 12. 9. 2012 (změna ředitele školy)
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, čj. 13212/SM/2013-5, o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení Základní školy a mateřské školy Častolovice s účinností od 1. 9. 2013, ze dne 12. 8. 2013 (nejvyšší povolený počet žáků ve školském zařízení)
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení Základní školy a mateřské školy Častolovice ze dne 5. 1. 2015
5. Jmenování do funkce ředitelky školy, zn. 12/12/RM, s účinností od 1. 8. 2012, ze dne 8. 6. 2012
6. Osvědčení o absolvování kvalifikačního studia pro ředitele škol a školských zařízení ze dne 10. 5. 2013

7. Pracovní náplně pedagogických pracovníků platné ve školním roce 2014/2015 (vzorek)
8. Kopie dokladů o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků a osvědčení o absolvování vzdělávacích akcí
9. Plán DVPP na školní rok 2014/2015
10. Plány uvádění začínajících učitelů na školní rok 2014/2015
11. Přehled DVPP za školní rok 2013/2014
12. Výkaz S 1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2014
13. Výkaz M 3 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2014
14. Výkaz Z 2-01 o školní družině – školním klubu podle stavu k 31. 10. 2014
15. Výkaz S 53-01 o zahájení povinné školní docházky v základní škole podle stavu k 28. únoru 2014
16. Úprava rozpočtu přímých výdajů na vzdělávání pro roky 2012, 2013 a 2014
17. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem za roky 2012, 2013 a 2014
18. Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2013
19. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství P 1-04 za rok 2013
20. Hlavní kniha účetnictví za rok 2013
21. ŠVP PV platný ve školním roce 2014/2015
22. Doklady o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání pro školní rok 2014/2015 (vzorek)
23. Kritéria pro přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání v MŠ platná pro školní rok 2014/2015
24. Školní řady ZŠ a MŠ platné ve školním roce 2014/2015
25. Rozvrh přímé pedagogické činnosti učitelek MŠ platný ve školním roce 2014/2015
26. Přehled docházky dětí do MŠ vedený ve školním roce 2014/2015
27. Záznamy o dětech v MŠ vedené ve školním roce 2014/2015
28. Záznamové archy z hospitační činnosti vedení a vzájemných hospitací v ZŠ ve školních letech 2013/2014, 2014/2015 (vzorek)
29. Organizační řád ZŠ a MŠ platný ve školním roce 2014/2015
30. Plán kontrolní činnosti ředitelky školy pro MŠ a ZŠ, dokument bez bližšího určení
31. Záznamy z jednání pedagogické rady ZŠ vedené ve školních letech 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015
32. Záznamy z jednání z provozních porad ve školním roce 2014/2015
33. Záznamy z jednání školské rady ve školním roce 2013/2014
34. Volební řád školské rady Základní školy a mateřské školy v Častolovicích, schválený usnesením Rady městyse Častolovice dne 19. ledna 2015
35. Třídni knihy ZŠ vedené ve školním roce 2013/2014, 2014/2015
36. Koncepce školy, dokument bez bližšího určení
37. Žákovské knížky a deníčky vedené ve školním roce 2014/2015 (vzorek)

38. ŠVP ZV platný ve školním roce 2014/2015
39. ŠVP ŠD platný ve školním roce 2014/2015
40. Vnitřní řád ŠD platný ve školním roce 2014/2015
41. Přehledy výchovně vzdělávací práce oddělení ŠD vedené ve školním roce 2014/2015
42. Doklady o rozhodnutí o přijetí žáků k základnímu vzdělání a o odkladu povinné školní docházky vydané ve školním roce 2013/2014 (vzorek)
43. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2011/2012, 2012/2013 a 2013/2014
44. Individuální vzdělávací plány žáků platné ve školním roce 2014/2015 (vzorek)
45. Zpráva z vyhodnocení plnění IVP v Základní škole a mateřské škole Častolovice ze dne 6. 3. 2014
46. Plán výchovného poradenství na školní rok 2014/2015
47. Minimální preventivní program pro školní rok 2014/2015
48. Roční plán školního metodika prevence platný ve školním roce 2014/2015
49. Ročenka ZŠ a MŠ Častolovice za školní rok 2013/2014
50. Školní matrika MŠ a ZŠ vedená ve školním roce 2014/2015
51. Třídní výkazy a katalogové listy žáků vedené ve školním roce 2014/2015
52. Rozvrhy hodin ZŠ platné ve školním roce 2014/2015
53. Provozní řady odborných učeben platné ve školním roce 2014/2015
54. Kniha úrazů ZŠ a MŠ vedená ve školním roce 2014/2015
55. Protokol o odborné technické kontrole tělocvičného náradí a náčiní používaného v sokolovně provedené dne 3. 11.2014
56. Výkaz Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2014
57. Výživové normy za září až prosinec 2014
58. Jídelní lístky za listopad a prosinec 2014
59. Kalkulace jídel platná od 1. 2. 2014
60. Směrnice pro doplňkovou činnost ze dne 21. 4. 2013
61. Vnitřní řád ŠJ platný od 1. 2. 2014
62. Přihlášky ke stravování platné pro školní rok 2014/2015
63. Měsíční hlášení o hospodaření ŠJ za měsíc prosinec 2014 (bilance příjmů a nákladů, vyúčtování stravného, záznamy stravovaných osob a poplatků, seznam příjmků a výdejků, stav čerpání finančního normativu za hlavní a doplňkovou činnost, inventurní soupis potravin k 31. 12. 2014)
64. Inspekční zpráva z roku 2013, Čj. ČŠIH-272/13-H

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí.

Případné připomínky zašlete na adresu Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Královéhradeckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Petr Ježek, školní inspektor

Ježek, v. r.

Mgr. Radomíra Bartošová, školní inspektorka

Bartošová, v. r.

Mgr. Marie Hypšová, školní inspektorka

Hypšová, v. r.

Mgr. Eva Vachatová, školní inspektorka

Vachatová, v. r.

Bc. Stanislava Krčková, kontrolní pracovnice

Krčková, v. r.

Bc. Věra Jiráňková, kontrolní pracovnice

Jiráňková, v. r.

Bc. Růžena Tylšová, odborník z praxe

Tylšová, v. r.

V Jičíně 17. 2. 2015

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Bc. Alena Bačíková, ředitelka školy

Mgr. Bc. Alena Bačíková, v. r.

V Častolovicích 17. 2. 2015

Připomínky ředitelky školy

17. 2. 2015

Připomínky nebyly podány.